

ΕΠΟ 41: Κοινωνική Θεωρία και Νεωτερικότητα

1^η ΓΕ Εργασία 2021-2022

Καταληκτική ημερομηνία : 22/11/2021

Επεξεργασία : Γεωργία Δούκουρη

1^η Γραπτή Εργασία**Θέμα:**

Παρουσιάστε α) τους βασικούς παράγοντες που συντέλεσαν στη διαμόρφωση της νεωτερικότητας σύμφωνα με τον Βέμπτερ και β) πώς, σύμφωνα με την ανάγνωση της νεωτερικότητας από τον Βέμπτερ, εξελίχθηκαν οι διαδικασίες εξορθολογισμού του νεωτερικού κόσμου.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ: Δευτέρα 22 Νοεμβρίου 2021 ώρα 11.59 μ.μ.

Το μέγεθος της εργασίας ορίζεται στις 2.000 λέξεις [$\pm$ 10% δηλαδή πρέπει να είναι μεταξύ 1.800 και 2.200 λέξεων περιλαμβανόμενης και της βιβλιογραφίας].

Στόχοι -θεωρητικοί άξονες της 1^{ης} ΓΕ**Οδηγίες-στόχοι:**

α) Από τους πολλούς και διαφορετικούς μεταξύ τους παράγοντες, που υποκίνησαν τη μετάβαση στον σύγχρονο κόσμο, αναφερθείτε επιλεκτικά και κατά βάση σε εκείνον που αφορά στη σχέση μεταξύ της προτεσταντικής ηθικής και του πνεύματος του καπιταλισμού. Δηλαδή, με άλλα λόγια, δείξτε σε ποιο βαθμό υπάρχει μια «εκλεκτική συγγένεια» μεταξύ της καλβινιστικής ηθικής και της καπιταλιστικής οικονομικής συμπεριφοράς.

β) Εξηγήστε πώς συνδέθηκε ο καπιταλισμός με τις διαδικασίες εξορθολογισμού κατά τον Βέμπτερ.

γ) Δείξτε πώς ο εξορθολογισμός της σύγχρονης κοινωνίας παρουσιάζεται και σε άλλους κοινωνικούς θεσμούς όπως π.χ. την πολιτική εξουσία και την επαγγελματοποιημένη επιστήμη.

1Η ΕΡΓΑΣΙΑ

Λέξεις – Κλειδιά

Καλό είναι να έχουμε ξεκάθαρους τους στόχους και τα εργαλεία της βεμπεριανής κοινωνιολογίας

Στόχοι:

- πολυαιτιακή έρευνα για το κοινωνικό γίνεσθαι και σύνθετη κοινωνική πραγματικότητα
- κοινωνιολογία και ιστορία => μελετά το συγκεκριμένο (ιστορική ατομικότητα)
- κατανοούσα επιστήμη => επιστήμη της πραγματικότητας γιατί στρέφεται στην κατανόηση του νοήματος εντός συγκεκριμένου χρόνου
- άρα ο Βέμπερ εξετάζει τα άτομα και τις δράσεις τους, τις πίστεις τους, τις αξίες τους και πώς αυτές επιδρούν στο κοινωνικό γίνεσθαι.
- η εξέταση του αυτή γίνεται με αξιολογική ουδετερότητα, δίχως προσωπικές προκαταλήψεις.

Εργαλεία:

- Ιδεότυπος = ευρετικός μηχανισμός που απομονώνει και τονίζει χαρακτηριστικά ενός κοινωνικού φαινομένου πχ ιδεότυπος του καλβινιστή, ιδεότυπος του καπιταλισμού, ιδεότυποι της κοινωνικής δράσης
- Εκλεκτική συγγένεια = εσωτερική συγγένεια μεταξύ δύο φαινομένων που φαίνεται να αλληλεπιδρούν στην εξέλιξη της ιστορίας

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

- Απροσδόκητη συνέπεια της ανθρώπινης δράσης (κανονικά αυτό ονομάζεται το παράδοξο του μη αναμενόμενου, μη επιδιωκόμενου αποτελέσματος της ανθρώπινης δράσης)

Μετά είναι καλό να ξεκαθαρίσουμε πώς ερμηνεύει ο Βέμπερ τη νεωτερικότητα. Πότε συντελείται αυτή;

- Αναπόδραστα εδώ ερχόμαστε στην ορθολογικότητα
- Αναφέρεται στην αποκλίνουσα περίπτωση της δύσης, όταν και κυριαρχεί η ορθολογικότητα στην κοινωνική πρακτική
- Κύρια τον ενδιαφέρει ο εξορθολογισμός της οικονομικής ζωής, του κεφαλαιακού τρόπου παραγωγής και της εργασίας
- Για αυτό θα δώσουμε σημασία στις διαδικασίες απομάγευσης της δύσης και πώς σε αυτό παράδοξα ο Βέμπερ θα αναγνωρίσει τη συμβολή της ΠΗ.
- Στην ΠΗ συναντάμε τον εγκόσμιο ασκητισμό, την έννοια του επαγγέλματος ως χρέους, μια ουσιαστική ορθολογική πρακτική για τη δόξα του θεού.
- Το πνεύμα του καπιταλισμού σημαίνει ότι υπάρχουν ηθικές αξίες πίσω από τις οικονομικές πρακτικές όπως πχ αυτές που εκφράζουν οι προτεστάντες (για αυτό και μιλά για εκλεκτική συγγένεια μεταξύ τους)

Η πεσιμιστική εξέλιξη:

- Ο Βέμπερ θα μιλήσει για συνεχή εξορθολογισμό και αυτό οδηγεί σε :
- Συνεχή ανταγωνισμό και απομόνωση
- Κυριαρχία απρόσωπων δομών
- Κάθε σφαίρα εξορθολογικοποιείται
- Έμφαση δίνουμε στο κράτος και τη γραφειοκρατία, την κυριαρχία μέσα από τη συναίνεση των πολιτών που δίνουν την εξουσία σε απρόσωπους μηχανισμούς
- Καταλήγουμε στο σιδερένιο κλουβί και στην απαισιόδοξη πρόβλεψη του Βέμπερ.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!